

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Unitat Docent d'Infermeria Obstètrica i Ginecològica

Itinerari formatiu

ITINERARI FORMATIU D'INFERMERIA OBSTÈTRICA I GINECOLÒGICA

Coordinadora:

Dra. Cristina Estrada Diaz (Cap d'Estudis)

Sra. Engràcia Coll Navarro (Presidenta Subcomissió Docent d'Infermeria)

Autors:

Sra. Yolanda Mesalles Cazorla (tutora de residents)

Sra. Marta Espejo Aros (tutora de residents)

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data d'elaboració: Juliol 2012

Data d'aprovació pel Comitè de Docència: 15/11/2012

Data d'aprovació pel Comitè de Executiu Assistencial: 15/11/2012

Número de revisió: 3ª edició, 20/11/2018

Índex

1. Introducció	4
2. Definició	5
3. Objectiu de l'itinerari formatiu	5
4. Pla de formació. Marc legal.....	5
5. Programa de formació.....	8
5.1. Formació teòrica	8
5.2. Formació clínica.....	11
6. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu	14
6.1. Rotacions internes.....	14
6.2. Serveis implicats del propi centre	15
6.3. Unitats específiques	15
6.4. Hores d'especialitat.....	15
6.5. Distribució de les hores d'especialitat	16
6.6. Competències professionals desglossades en competències específiques i criteris per a la seva adquisició	17
Donar suport a la no-intervenció en absència de complicacions, a fi d'evitar intervencions innecessàries.....	17
6.7. Competències específiques vinculades a activitats i llocs de realització	30
7. Unitat Docent Multiprofessional d'Obstetrícia i Ginecologia	33
7.1. Marc legal.....	33
7.2. Unitat Docent Multiprofessional d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa, adscrita al Comitè de Docència de l'HUMT	34
8. Subcomissió d'infermeria especialitzada	35
9. Tutors	36
10. Circuits que cal fer en els diferents dispositius docents	36
11. Avaluació	38
12. Annexos.....	40

1. Introducció

D'acord amb el RD 183/2008, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada, els comitès de docència han d'aprovar els itineraris formatius que elaboraran els tutors de cada unitat docent multiprofessional (UDM).

La llevadora és un professional reconegut internacionalment en tots els sistemes sanitaris. Es considera una figura essencial que incideix en un àmbit social tan important com el de la maternitat i l'atenció integral durant el cicle vital de la dona en totes les seves fases: salut reproductiva, climateri i sexualitat.

La solidesa d'aquesta professió es posa de manifest en el seu reconeixement, tant per l'Organització Mundial de la Salut com per la Unió Europea, com una professió regulada, amb un perfil competencial específic i una formació mínima harmonitzada en tots els estats membres. Això queda recollit en les previsions contingudes en la secció 6 del capítol III de la Directiva 2005/36/CE, de 7 de setembre, del Parlament Europeu i del Consell, que aquest programa formatiu compleix rigorosament. Aquesta directiva ha estat transposada al nostre ordenament jurídic mitjançant el Reial decret 1837/2008, de 8 de novembre, pel qual s'incorporen a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 2005/36/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 7 de setembre, i la Directiva 2006/100/CE, del Consell, de 20 de novembre, relatives al reconeixement de qualificacions professionals, així com a determinats aspectes de l'exercici de la professió d'advocat (BOE del 20 de novembre del 2008).

L'exigència prèvia del títol de diplomant/graduat en Infermeria determina que el professional que accedeix a aquesta especialitat tingui ja una àmplia formació general en infermeria. Això permet que el programa es centri en els coneixements teòrics i les activitats clíniques i pràctiques més estretament relacionats amb l'especialitat d'Infermeria Obstètrica i Ginecològica (Llevadora) i amb les demandes de la societat actual envers aquest professional.

El sistema de residència implantat per a la formació de llevadores el 1992 i definitivament consolidat per a totes les especialitats en Ciències de la Salut per les previsions contingudes en el capítol III del títol II de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, i les seves disposicions de desenvolupament ha demostrat ser un procediment adequat perquè les llevadores durant el seu període formatiu adquireixin un perfil professional polivalent, vinculat tant a l'atenció primària com a l'especialitzada.

Cal fer un aclariment terminològic relatiu a la utilització en aquest programa del terme *llevadora*, que inclou totes les persones, dones i homes, que estan en possessió d'algun dels títols o diplomes de llevadora que habiliten al nostre país per a l'exercici de la professió; per tant, s'utilitza el gènere femení per referir-se a totes aquestes i aquests professionals. De la mateixa manera, quan en aquest programa es fa servir el terme *llevadora resident* es refereix a totes les infermeres i infermers que estan realitzant l'especialitat d'Infermeria Obstètrica i Ginecològica.

2. Definició

L'**Itinerari formatiu** és un manual informatiu sobre la formació especialitzada en una determinada unitat docent del nostre centre, on es descriuen les competències que ha d'adquirir el resident al llarg de la seva formació i el grau de supervisió que tindrà.

3. Objectiu de l'itinerari formatiu

L'objectiu primordial de l'itinerari formatiu és descriure l'adaptació, d'acord amb les característiques pròpies de cada unitat docent, del programa de formació de l'especialitat dissenyat per la Comissió Nacional. S'hi detallen els objectius i el grau de supervisió de cada rotació i/o any de residència, i a partir d'aquí s'elaboren els plans individuals de formació de cada resident. Per tant, aquest itinerari ha de ser adaptable a la capacitat docent reconeguda de la unitat docent.

Els plans individuals de formació de cada resident tenen com a objectiu que els residents disposin d'una guia docent personalitzada, on es detalla quines rotacions ha de fer al llarg de la seva residència.

4. Pla de formació. Marc legal

La llevadora és el professional sanitari que, amb una actitud científica responsable i utilitzant els mitjans clínics i tecnològics adequats al desenvolupament de la ciència en cada moment, proporciona una atenció integral a la salut sexual, reproductiva i maternal de la dona, en les facetes preventiva, de promoció i d'atenció i recuperació de la salut; això inclou l'atenció a la mare, en el diagnòstic, control i assistència de l'embaràs, el part i el puerperi normal, i l'atenció al nou-nat, fins el 28è dia de vida.

L'àmbit d'actuació de les llevadores abasta tant l'atenció primària (que inclou centres de salut, comunitat, família i domicili) com l'atenció especialitzada (que comprèn l'hospital o altres dispositius dependents d'aquest). Així mateix, les llevadores poden exercir la seva professió en el sector públic i en el privat, per compte d'altri i per compte propi.

Les llevadores han de tenir una participació activa en els programes d'atenció a la dona en totes les etapes de la vida, de salut sexual i reproductiva i de salut maternoinfantil. En aquests programes, la llevadora afavoreix la normalitat en el procés fisiològic en l'atenció de l'embaràs, el part i el puerperi, a més de desenvolupar activitats de promoció i prevenció de la seva salut sexual, salut reproductiva i climateri, d'acord amb les demandes de la societat i

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

en el marc de polítiques globals de salut com ara l'“Estratègia del part normal”, aprovada pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut el novembre del 2007.

El perfil competencial de la infermera especialista en Infermeria Obstètrica i Ginecològica (Llevadora) que conté aquest programa formatiu s'ha ajustat a les directrius derivades de la Confederació Internacional de Llevadores, a les directrius de la Unió Europea que conté l'article 55 del Reial decret 1837/2008, de 8 de novembre, que es refereix a les activitats professionals que, com a mínim, han de realitzar les llevadores, i també a les necessitats del Sistema Nacional de Salut, a l'evolució dels coneixements científics i a les demandes de la societat actual, que reclama un professional molt més implicat en les facetes preventiva i de promoció de la salut de la dona.

El perfil competencial derivat de l'esquema determina que, en concloure el seu programa formatiu, la llevadora ha de ser competent i, en conseqüència, ha d'estar capacitada per a:

- Participar i, si escau, liderar i dinamitzar programes de salut maternoinfantil, atenció a la dona, salut sexual, salut reproductiva i climateri.
- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant l'embaràs, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.
- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el part, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.
- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el puerperi, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.
- Parar atenció al nounat per afavorir els processos d'adaptació i detectar precoçment les situacions de risc.
- Detectar precoçment els factors de risc i problemes de salut en el binomi mare-fill durant l'embaràs, part i puerperi, duent a terme activitats de diagnòstic, control, derivació i seguiment d'aquests i, quan calgui, prendre les mesures d'urgència oportunes.
- Realitzar una adequada educació per a la salut a la dona, família i comunitat, identificant les necessitats d'aprenentatge en relació amb la salut maternoinfantil, la salut sexual, la salut reproductiva i el climateri, portant a terme els diferents programes educatius relacionats amb les necessitats detectades.
- Realitzar consell afectiu i sexual i consell reproductiu a la dona, joves i família.
- Promoure una vivència positiva i una actitud responsable de la sexualitat en la població i assessorar en matèria d'anticoncepció.
- Col·laborar en la realització d'activitats de promoció, prevenció, assistència i recuperació de la salut sexual i reproductiva de la dona.
- Detectar en la dona factors de risc i problemes ginecològics.
- Aplicar els principis del raonament clínic, detecció de problemes, presa de decisions, pla d'atenció i cures, i avaluació adequada a les diferents situacions clíniques en l'àmbit d'actuació de la llevadora.
- Establir una comunicació efectiva amb la dona, família i grups socials.
- Comunicar-se de manera efectiva amb l'equip de salut, especialment amb tothom amb qui es comparteix un àmbit d'actuació.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Exercir l'especialitat de llevadora de manera ètica d'acord amb la legislació vigent i assumir la responsabilitat derivada de les seves actuacions.
- Assessorar sobre la legislació vigent encaminada a protegir els drets de la dona i la seva família.
- Gestionar les activitats i recursos existents en l'àmbit de l'atenció en salut maternoinfantil i l'atenció en salut sexual i reproductiva i climateri.
- Emetre els informes necessaris i registrar de manera efectiva les activitats realitzades.
- Dur a terme activitats docents dirigides a les mateixes llevadores i a altres professionals de la salut, en qualsevol dels seus nivells.
- Desenvolupar activitats de recerca encaminades a la millora contínua de l'activitat professional i, per tant, del nivell de salut de la dona i del nounat.
- Realitzar una pràctica clínica basada en l'evidència científica disponible.
- Mantenir actualitzades les competències professionals.
- Liderar i desenvolupar l'especialitat mitjançant el compromís professional.

La complexitat de les funcions que s'atribueixen a la llevadora s'inscriu en el marc dels principis d'interdisciplinarietat i multidisciplinarietat dels equips professionals en l'atenció sanitària que consagra la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

Règim jurídic de la formació

El sistema de formació sanitària especialitzada del nostre país ha configurat la professió de llevadora com una especialitat d'infermeria i així apareix relacionada en el Reial decret 450/2005, de 22 d'abril, sobre especialitats d'infermeria.

En referència a això, i tal com s'estableix a l'article 15 de la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries, la formació especialitzada en Ciències de la Salut és una formació reglada i de caràcter oficial que té com a objecte dotar els especialistes dels coneixements, tècniques, habilitats i actituds propis de la corresponent especialitat, de manera simultània a la progressiva assumpció per l'interessat de la responsabilitat inherent a l'exercici autònom d'aquesta.

Per obtenir el títol de l'especialitat d'Infermeria Obstètrica i Ginecològica (Llevadora), les llevadores residents compliran el programa formatiu en unitats docents multiprofessionals d'Obstetrícia i Ginecologia, acreditades per a la formació d'especialistes en Infermeria Obstètrica i Ginecològica (Llevadora) que compleixin els requisits generals d'acreditació aprovats a aquest efecte, durant un període de dos anys a temps complet; això ha d'incloure, tal com preveu l'article 54.1b del Reial decret 1837/2008, de 8 de novembre (que transposa la directiva 2005/36/CE), una dedicació mínima a activitats docents i assistencials de 3.600 hores.

L'accés a la formació, com també la seva organització, supervisió, avaluació i acreditació d'unitats docents multiprofessionals d'Obstetrícia i Ginecologia, es duran a terme d'acord amb el que preveu el Reial Decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes de la formació sanitària especialitzada.

El règim jurídic que regula la relació laboral que uneix la llevadora resident amb l'entitat titular de la unitat docent on s'està formant s'ha d'atenir al que preveu el Reial Decret 1146/2006, de 6 d'octubre, pel qual es regula la relació laboral especial de residència per a la formació d'especialistes en Ciències de la Salut.

A aquests efectes, la formació teòrica i pràctica clínica d'aquest programa es durà a terme durant la jornada laboral, sense perjudici de les hores que es prestin en concepte d'atenció continuada i de les hores personals d'estudi al marge d'aquesta jornada.

5. Programa de formació

Aquesta formació practicoclínica constitueix l'eix central del programa, ja que el sistema de residència consisteix, fonamentalment, a aprendre fent. El contingut i les característiques s'han d'ajustar al que es preveu per al programa (BOE 881, 6-5-2009).

Amb aquest propòsit, l'adquisició de coneixements teòrics es garantirà a través dels dispositius previstos a aquest efecte en l'expedient d'acreditació de la unitat docent.

5.1. Formació teòrica

Metodologia docent de la Mútua de Terrassa

La formació teòrica serà tant presencial com semi-presencial / on-line, amb un aprenentatge tutoritzat i amb la utilització de diferents tècniques i estratègies de coneixement que facilitin l'aplicació de la teòrica a la pràctica clínica i el pensament crític.

Per afavorir l'aprenentatge dels coneixements, actituds i habilitats s'utilitzaran: sessions expositives, recerques bibliogràfiques, treballs de grup per presentar sessions de casos clínics, tallers, seminaris, resolució de casos, participació a projectes de la pròpia institució, portafoli, llibre del resident, participació en esdeveniments científics relacionats amb l'especialitat prèviament presentació de pòster o comunicació científica.

Es realitzaran un mínim de 4 entrevistes semi-estructurades tutor-resident, establint un feed-back amb l'objectiu de millorar la qualitat formativa tant teòrica com pràctica del resident.

Les dates de les entrevistes son pactades amb els residents al llarg del curs lectiu.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

Portafoli

El portafoli és una eina més del procés d'aprenentatge complementari a les classes presencials al IES. En aquest, es treballaran casos clínics que es troben a la plataforma virtual del IES, amb l'objectiu de treballar el pensament crític de cada cas. Aquests treballs seran tutoritzats pels tutors de referència amb diferents tècniques d'estudi mencionades anteriorment.

La formació teòrica s'organitza conjuntament amb totes les UDMOG de Catalunya desenvolupant-se a les aules i en la plataforma virtual de l'Institut d'Estudis de la Salut i en cadascuna de les UDMOG.

La dedicació del resident a l'adquisició de coneixements teòrics serà del 26% del total de la durada del programa formatiu, calculat sobre la jornada anual ordinària efectiva (sense computar l'atenció continuada) aplicable als residents de la unitat docent de què es tracti.

La formació teòrica necessària per a la pràctica clínica versarà sobre les matèries que es desenvolupen en l'annex a aquest programa, segons els epígrafs següents:

- Infermeria maternal i del nadó I
- Infermeria maternal i del nadó II
- Infermeria de la dona i la família
- Educació per a la salut de la dona
- Administració dels serveis obstètrics i ginecològics (llevadora)
- Investigació en Infermeria Obstètrica i Ginecològica (llevadora)
- Legislació i deontologia en Infermeria Obstètrica i Ginecològica (llevadora)
- Formació en protecció radiològica

Aquesta formació teòrica es farà a l'Institut d'Estudis de la Salut de Catalunya (IES), (vegeu el programa a l'annex 1).

Té una durada de setze mesos repartits en dos anys, i les sessions són de tipus presencial i virtual. Les classes presencials s'imparteixen els dimarts durant el primer any, i els dijous durant el segon. L'horari és de 9.30 a 18.15 hores, a la seu de l'IES. La formació virtual i de portafolis es programa d'octubre a maig el primer any i d'octubre a abril el segon.

Altres activitats docents

1- Pla transversal comú:

Les LLIRS s'incorporaran al programa de formació transversal que es realitza a la pròpia institució, comú per a tots els residents de formació sanitària especialitzada, independentment de la seva especialitat i titulació:

- Curs bioètica.
- Curs gestió.

- Suport vital bàsic
- Habilitats comunicatives.
- Metodologia bàsica en recerca.
- Revisió bibliogràfica.

2- Activitat formativa dins de la unitat docent multiprofesional:

Formació acollida nous residents

Orientació a la sala de parts

- Contacte pell a pell mare-fill
- Reanimació del nadó sa
- Ingress d'un nadó en la Unitat de Nounats
- Sessió bàsica de sutures
- Sessió pràctica de part eutòcic.
- Ingress d'una dona a la sala de parts
- Taller d'interpretació de registre cardiotocogràfic (RCTG)
- Preparació de la gestant, medicació de quiròfan i material de la taula quirúrgica per a una cesària
- Documentació Clínica /protocol·lària específica de sala de parts
- Rentat de mans quirúrgic
- Documentació Clínica específica /Identificació mare i nadó

Orientació a puerperis

- Atenció a la gestant i la puerpera en planta
- aspectes bàsics en la lactància materna
- atenció al pacient pediàtric.

Introducció al Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR)

- Realització de la història clínica
- Exploració ginecològica: citologia

Sessions del servei.

2 vegades/ setmana de 8-9h fixes, a part sessions organitzades per diferents professionals del servei amb horari i tema a concretar.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

Sessions organitzades per residents

Tant les L·lir 1 com les L·lir 2 realitzaran sessions clíniques , treballant casos clínics del portofoli , els quals tinguin interès de revisió i actualització. Aquestes sessions es realitzaran a tot els professionals del servei.

3. -Activitats d' investigació.

- El Servei de Obstetrícia y Ginecologia forma part de diverses línies d' investigació, tenint com a suport el departament específic d' investigació i recerca del propi hospital, oferint al resident la possibilitat de formació en aquest àmbit.

Aquest departament d' investigació dona suport en els àmbits de: Assessorament metodològic, estadística, àmbit legal i altres serveis específics relacionats amb la investigació.

Anualment es convida a tots els residents a participar en el premi al millor resident investigador.

Anualment s' organitzen revisions bibliogràfiques a desenvolupar per els residents i amb el suport del departament d' investigació.

També s' ha de destacar la possibilitat de participació en grups d'investigació externa.

4.- Cursos de formació continuada.

Les L·lirs podran accedir a tots els cursos que s' ofereixen al personal del servei, específics de la professió, sent normalment d' obligada participació.

La formació teòrica serà simultània amb la formació pràctica indicada a l'apartat següent.

5.2. Formació clínica

La formació clínica té per objecte que la llevadora resident realitzi, durant el període formatiu, les activitats de caràcter assistencial juntament amb l'aprenentatge dels coneixements teòrics que es consideren necessaris per adquirir les competències professionals que s'esmenten en aquest programa, amb una supervisió decreixent.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

A aquests efectes, durant el primer any de formació la supervisió serà de presència física i durant el segon any tindrà un caràcter decreixent, fins arribar, al final de l'any, al grau de responsabilitat inherent a l'exercici autònom de la professió.

Entre un 60% i un 70% de la formació clínica es realitzarà en atenció especialitzada, en un hospital en què es dugui a terme el programa d'atenció maternoinfantil, i entre un 40% i un 30% en atenció primària i comunitària, que inclourà el desenvolupament dels programes d'atenció a la dona i/o salut sexual i reproductiva i climateri.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

5.2.1. Activitats mínimes

	Hores	1r	2n	Total
Confecció de la història clínica	100			
Control de les gestants. Reconeixements prenatals	100			
Vigilància i assistència a dones gestants de risc	40			
Direcció de grups d'educació maternal	2			
Programes de postpart				
Visites de puerperi domiciliari				
Presa de mostres: citologies, cultius, frescos i altres	150			
Assessorament i cura de dones en matèria de ginecologia	40			
Assessorament i cura de dones durant el climateri	20			
Participació activa en programes de climateri	1			
Detecció i assessorament de dones amb ITS	30			
Assessorament en anticoncepció, sexualitat, IVE, etc.	60			
Atenció i assessorament individual a joves sobre sexualitat i contracepció	25			
Participació i responsabilitat en intervencions grupals, de dones i de joves	2			
Assistència a puèrperes amb els mitjans clínics i tècnics adequats	100			
Assistència a parts normals	80			
Vigilància i assistència de parts d'alt risc	40			
Control i seguiment d'induccions				
Emplenament de partogrames				
Participació activa en part instrumentat o cesària	20			
Instrumentació de cesàries				
Supervisió i reconeixement de puèrperes	100			
Cura i reconeixement de nounats sans	100			
Observació i cura de nounats que necessiten atencions especials	20			

6. Serveis i unitats implicats en l'itinerari formatiu

Són tots aquells serveis i unitats que, independentment de la seva titularitat, es consideren necessaris per impartir la formació especialitzada, d'acord amb el que estableix el programa oficial.

6.1. Rotacions internes

Per adquirir les competències pròpies de l'especialitat, les llevadores residents faran rotació pels dispositius clínics i comunitaris següents:

Atenció especialitzada (hospital)

- Urgències obstètriques i ginecològiques
- Unitat de parts
- Unitat de puèrperes
- Unitat d'obstetrícia de risc: Consultes Externes, hospitalització i quiròfan
- Fisiopatologia fetal
- Unitat de ginecologia: Consultes Externes i hospitalització

Atenció primària/comunitària

- Consell reproductiu
- Control prenatal
- Educació per a la maternitat/paternitat
- Planificació familiar i contracepció
- Consell afectiu i sexual
- Atenció a joves
- Activitat preventiva en salut sexual i reproductiva
- Diagnòstic precoç del càncer ginecològic i de mama
- Menopausa i climateri
- Ginecologia
- Activitats educatives adreçades a la comunitat en matèria de salut maternoinfantil, sexual i reproductiva: joves, escoles, associacions de dones i altres.
- Grups de suport a la lactància.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

6.2. Serveis implicats del propi centre

	Servei	Tutor
Hospital	Sala de parts	
	Planta de Maternitat / Nounats	
	Consultes Externes	
Primària	ASSIR CAP Terrassa Sud / Sant Cugat/ Rubí	
	ASSIR Terrassa Rambla - Terrassa Sud	

6.3. Unitats específiques

Rotació	Centre	Unitat	Tutor
Esterilitat	HUMT	Consultes Externes	Dra. Prada
Sòl pelvià: Dr. Cassadó			
Gestació de risc	HUMT	Consultes Externes	Dra. Codina, Dra. López
Patologia mamària: Dr. Barco, Dr. Deu, Dra. Vallejo			
Patologia cervical	HUMT	Consultes Externes	Dra. Jordà, Dra. Bosch

6.4. Hores d'especialitat

- De les 1.800 hores anuals de la formació, 1.608 corresponen a la jornada d'infermeria habitual i 192 hores es fan en concepte d'atenció continuada, repartida a raó d'1,5 guàrdies al mes.
- Entre un 60% i un 70% de la formació clínica es fa en l'atenció especialitzada i entre un 30% i un 40% en l'atenció primària i comunitària, on es desenvolupen els programes d'atenció a la dona, a la salut sexual i reproductiva i al clímax.

Quadre resum BOE

Formació	Especialitat	Formació teòrica		Formació clínica		Hospital 60-70%	ASSIR 30-40%
Total	3.600	26%	936	74%	2.664	1.358-1.584	680-906
Anual	1.800	26%	468	74%	1.332	679-792	340-453

Distribució teòrica i pràctica de l'especialitat

Teoria	Formació clínica	ASSIR	Hospital	Sala de parts	Puèrperes/risc
936	2.664	912	1.712	1.452	300

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

6.5. Distribució de les hores d'especialitat

6.5.1. Primer curs

CENTRE ROTACIÓ	HORES FORMACIÓ PRÀCTICA	HORES FORMACIÓ TEÒRICA
Parts	726	65 portafoli
ASSIR (atenció a la salut sexual i reproductiva)	450	95 portafoli
Puerperis/Nounats	150	70/15 portafoli
Classes presencials		168
Casos virtuals de les classes presencials		10
TOTAL	1.326	423

6.5.2. Segon curs

CENTRE ROTACIÓ	HORES FORMACIÓ PRÀCTICA	HORES FORMACIÓ TEÒRICA
Parts	726	65 portafoli
ASSIR (atenció a la salut sexual i reproductiva)	462	205 portafoli
Gestació de risc	150	90 portafoli
Classes presencials		98
Casos virtuals de les classes presencials		10
Projecte de recerca		45
TOTAL	1.338	513

6.5.3. Total hores residència

HORES PRÀCTICA	HORES FORMACIÓ TEÒRICA	HORES CONTRACTE BOE
2.664	936	3.600

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

6.6. Competències professionals desglossades en competències específiques i criteris per a la seva adquisició

- Participar i, si escau, liderar i dinamitzar programes de salut maternoinfantil, atenció a la dona, salut sexual, salut reproductiva i climateri.

Competències específiques	Criteris de realització
Promoure els processos fisiològics de salut maternoinfantil, salut sexual, salut reproductiva i climateri. Donar suport a la no-intervenció en absència de complicacions, a fi d'evitar intervencions innecessàries.	Donar suport a les preferències, decisions i eleccions informades de les dones, en matèria de salut maternoinfantil, salut sexual, salut reproductiva i climateri. Col·laborar amb els sistemes vigents per donar resposta a les necessitats de salut de les dones. Col·laborar amb les diferents institucions perquè es realitzin polítiques de salut amb perspectiva de gènere. Participar i implicar-se en la definició de les polítiques de salut sexual, reproductiva i maternoinfantil i de l'etapa del climateri en els diferents nivells assistencials i institucions. Establir relacions amb els grups socials implicats en aquesta matèria.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant l'embaràs, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.

Competències específiques	Criteris de realització
Diagnosticar i dur a terme el control i seguiment de l'embaràs normal.	Detectar precoçment l'embaràs. Realitzar anamnesis i elaborar una història clínica completa. Diagnosticar l'embaràs. Realitzar l'assessorament i sol·licitud d'exàmens en el diagnòstic prenatal. Assessorar la dona i parella sobre l'evolució i cures de l'embaràs. Realitzar els exàmens necessaris per a la supervisió del desenvolupament de l'embaràs amb l'ajuda dels mitjans clínics i tecnològics adequats. Realitzar el diagnòstic precoç dels factors de risc durant l'embaràs. Avaluar l'estat fetal. Realitzar l'exploració física i obstètrica. Avaluar l'estat general matern. Identificar els factors de risc. Identificar les necessitats i problemes de salut amb la dona. Sol·licitar i interpretar proves complementàries. Valorar els aspectes psicosocials durant la gestació. Detectar situacions de violència de gènere en la dona gestant. Atendre les necessitats que presenten les dones gestants en situació de violència de gènere. Efectuar les mesures adequades en el maneig de la gestació. Donar suport psicològicament a la dona i a la seva parella en el procés de maternitat. Promoure la participació dels pares/parelles en el procés d'embaràs. Assessorar la gestant/parella en la confecció del pla de naixement. Realitzar educació per a la salut. Ensenyar els exercicis d'enfortiment del sòl pelvià durant la gestació. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats durant la gestació, d'acord amb la legislació vigent. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el part, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.

Competències específiques	Criteris de realització
Assistir la dona en el procés del part.	Detectar els problemes de salut. Valorar el progrés del part. Promoure el part normal. Informar de l'evolució del procés del part. Detectar situacions de violència de gènere en la dona durant el procés de part. Atendre les necessitats que presenten les dones durant el procés de part en situació de violència de gènere. Oferir suport psicològic a la dona i parella. Promoure la participació dels pares/parelles en el procés de part. Proporcionar confort a la dona. Realitzar els procediments i mesures adequats en el maneig del part. Manejar i utilitzar diferents tècniques farmacològiques i no farmacològiques per a l'alleugeriment del dolor durant el treball de part. Assistir el part eutòcic. Realitzar i suturar l'episiotomia, quan calgui. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats durant el part, d'acord amb la legislació vigent. Realitzar, en cas d'urgència, l'extracció manual de placenta i el reconeixement manual de l'úter. Assistir, en cas d'urgència, el part en presentació de natges. Col·laborar amb l'equip assistencial en l'aplicació d'analgèsia epidural. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.
Reconèixer i prestar cures al nadó i, si cal, realitzar la reanimació immediata.	Atendre immediatament el nounat per facilitar-li l'adaptació a la vida extrauterina. Realitzar anamnesis i detectar factors de risc. Realitzar una valoració general, incloent-hi les diferents tècniques d'exploració física. Executar els nivells de reanimació neonatal que necessiti. Afavorir el contacte precoç mare-fill. Afavorir i donar suport a la lactància materna. Aplicar les cures immediates al nounat. Informar sobre l'estat de salut del nounat normal en el període d'adaptació. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats en la cura immediata del nounat i en la reanimació immediata, d'acord amb la legislació vigent. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Parar atenció al binomi mare-fill en el diagnòstic, control i assistència durant el puerperi, amb l'ajut dels mitjans clínics i tecnològics adequats.

Competències específiques	Criteris de realització
Assistir i supervisar l'evolució de la mare i el nounat durant el puerperi.	Valorar l'estat físic i psicosocial de la mare. Detectar factors de risc i problemes de salut en la mare i derivar-la, si cal. Detectar situacions de violència de gènere en la dona durant el puerperi. Atendre les necessitats que presenten les dones durant el puerperi en situació de violència de gènere. Valorar el grau de coneixement de la dona per a l'autocura en el puerperi. Proporcionar educació per a la salut a la mare, incloent-hi l'autocura, els signes d'alarma, la sexualitat i l'anticoncepció. Assessorar la mare sobre les cures del nounat. Promoure la vinculació afectiva mare-fill. Promoure la lactància materna. Assessorar i donar suport a la mare en el tipus de lactància triada. Valorar l'adaptació dels pares a la nova situació. Realitzar l'atenció domiciliària de la mare i el nadó. Promoure la participació dels pares/parelles en el procés de postpart i criança. Ensenyar els exercicis d'enfortiment del sòl pelvià. Realitzar els exàmens necessaris per a la supervisió del puerperi. Sol·licitar proves complementàries. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats durant el puerperi, d'acord amb la legislació vigent. Realitzar la revisió postpart i valorar el nivell de coneixements de la mare/pare en aquesta fase i esmenar les deficiències detectades. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Parar atenció al nounat per afavorir els processos d'adaptació i detectar precoçment les situacions de risc.

Competències específiques	Criteris de realització
Assistir i supervisar l'evolució del nounat sa durant el primer mes de vida.	Fer una valoració general del nounat, incloent-hi les diferents tècniques d'exploració física. Detectar factors de risc i problemes de salut en el nounat, i derivar-lo, si cal. Realitzar activitats que afavoreixin el desenvolupament del nounat. Afavorir l'adaptació de l'entorn familiar al nounat. Dur a terme la cura del nounat sa, incloent-hi les activitats de cribratge de metabolopaties. Realitzar l'atenció domiciliària al nadó i valorar el nivell de coneixements de la mare. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.

- Detectar precoçment els factors de risc i problemes de salut en el binomi mare-fill durant l'embaràs, part i puerperi, duent a terme activitats de diagnòstic, control, derivació i seguiment d'aquests i, quan calgui, prendre les mesures d'urgència oportunes.

Competències específiques	Criteris de realització
Parar atenció a la dona que presenta problemes de salut en l'embaràs, part i puerperi. Detectar els problemes de salut en el nounat.	Realitzar els exàmens necessaris per al diagnòstic precoç de l'embaràs, part i puerperi d'alt risc. Identificar els diferents problemes de salut en l'embaràs, part i postpart. Identificar amb la dona les seves necessitats de salut. Realitzar educació sanitària sobre els diferents problemes de salut. Participar i col·laborar amb l'equip assistencial en l'atenció de l'embaràs, part, puerperi i nounat d'alt risc. Parar atenció a la dona en els diferents problemes de salut que es poden presentar durant l'embaràs, part i puerperi. Executar un pla d'atenció i cures individualitzat en els diferents problemes de salut en l'embaràs, part i puerperi. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats durant l'embaràs, part i puerperi, d'acord amb la legislació vigent. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui. Identificar els casos d'urgència que posen en risc la vida de la dona, fetus o nadó i manejar les situacions adequadament. Participar i col·laborar amb l'equip assistencial en les diferents situacions d'urgència. Donar suport a la mare/pare/família en el procés de dol perinatal.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Realitzar una adequada educació per a la salut a la dona, família i comunitat, identificant les necessitats d'aprenentatge en relació amb la salut maternoinfantil, la salut sexual, la salut reproductiva i el climateri, portant a terme els diferents programes educatius relacionats amb les necessitats detectades.

Competències específiques	Criteris de realització
Dur a terme programes d'educació per a la salut en l'embaràs, el naixement i el postpart. Dur a terme programes d'educació per a la salut sexual i reproductiva i el climateri dirigits a joves, dones, comunitat i grups de risc.	Identificar les necessitats d'educació per a la salut a nivell individual, grupal i comunitari en els diferents grups. Utilitzar una metodologia adequada per desenvolupar programes d'educació per a la salut, considerant les necessitats del grup, els objectius educatius, les activitats i tècniques grupals, els recursos i l'avaluació dels resultats. Considerar la perspectiva de gènere en el disseny de programes de salut maternoinfantil, salut sexual i reproductiva i climateri. Realitzar programes dirigits a la dona i la seva parella durant la gestació i postpart, que inclogui preparació per al naixement, la maternitat i la criança. Realitzar entrenament psicofísic en la gestació i postpart amb tècniques de respiració, relaxació, treball corporal, massatge o altres. Realitzar programes de prevenció de les alteracions del sòl pelvià. Realitzar programes d'educació afectiva i sexual orientats a promoure una actitud responsable i una vivència positiva de la sexualitat en la població jove i l'adult. Realitzar programes d'educació i suport a la dona durant el climateri. Informar i assessorar en matèria de salut sexual i reproductiva als diferents grups socials.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Realitzar consell afectiu i sexual i consell reproductiu a la dona, joves i família.
- Promoure una vivència positiva i una actitud responsable de la sexualitat en la població i assessorar en matèria d'anticoncepció.

Competències específiques	Criteris de realització
Proporcionar educació i assessorament afectiu i sexual. Assessorar en matèria d'anticoncepció. Realitzar consell preconcepcional. Realitzar prevenció de comportaments de risc per evitar i/o disminuir els embarassos no desitjats. Realitzar prevenció de comportaments de risc i detecció i assessorament en les ITS. Proporcionar atenció afectiva i sexual, contraceptiva i de prevenció de conductes de risc en joves.	Identificar i captar precoçment la població de risc i/o de més vulnerabilitat. Identificar necessitats en matèria d'educació afectiva i sexual, consell preconcepcional, anticoncepció i ITS. Oferir educació per a la salut i assessorament en matèria de sexualitat, tenint en compte la multiculturalitat de la població i la diversitat en l'orientació sexual. Assessorar i aplicar els diferents mètodes anticonceptius i fer-ne el seguiment, incloent-hi l'anticoncepció d'emergència. Assessorar sobre la interrupció voluntària de l'embaràs en el marc dels supòsits legals. Identificar dificultats en la fertilitat i derivar a l'equip assistencial. Assessorar sobre les diferents mesures preventives preconcepcionals. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats en consell reproductiu, anticoncepció i ITS, d'acord amb la legislació vigent. Sol·licitar els exàmens necessaris, segons protocols assistencials. Consultar o derivar a altres professionals, quan calgui.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Col·laborar en la realització d'activitats de promoció, prevenció, assistència i recuperació de la salut sexual i reproductiva de la dona.
- Detectar en la dona factors de risc i problemes ginecològics.

Competències específiques	Criteris de realització
Dur a terme activitats de detecció precoç de càncer de coll uterí. Col·laborar en la detecció del càncer de mama i ginecològic. Participar i col·laborar en l'atenció a la dona amb problemes ginecològics. Participar i col·laborar en el diagnòstic i tractament de les infeccions ginecològiques i de transmissió sexual. Participar i col·laborar en l'atenció a la dona en el climateri.	Identificar i captar precoçment la població de risc i/o de més vulnerabilitat. Realitzar els exàmens necessaris per al diagnòstic precoç del càncer de coll uterí i de les infeccions ginecològiques i de transmissió sexual. Ensenyar a la dona la tècnica d'autoexploració mamària. Realitzar l'exploració física i ginecològica. Participar i col·laborar amb l'equip assistencial en el seguiment dels problemes ginecològics. Col·laborar en l'assessorament dels tractaments de fertilitat, incloent-hi els de reproducció assistida. Detectar les necessitats i problemes més freqüents relacionats amb la simptomatologia en el climateri i assessorar sobre el seu tractament. Realitzar educació sanitària en els diferents problemes de salut ginecològica. Oferir suport emocional a la dona amb problemes ginecològics. Manejar i/o autoritzar l'ús de fàrmacs i productes sanitaris utilitzats durant el climateri i problemes ginecològics, d'acord amb la legislació vigent. Derivar la dona a altres professionals, quan calgui.

- Aplicar els principis del raonament clínic, detecció de problemes, presa de decisions, pla d'atenció i cures, i avaluació adequada a les diferents situacions clíniques en l'àmbit d'actuació de la llevadora.

Competències específiques	Criteris de realització
Aplicar el raonament clínic en la pràctica assistencial de les llevadores.	Analitzar i interpretar la informació obtinguda de l'anamnesi. Diagnosticar i detectar situacions clíniques, factors de risc i problemes de salut en la pràctica assistencial de les llevadores. Decidir, elaborar i executar un pla d'atenció i cures adequat a les necessitats o problemes detectats. Manejar les situacions clíniques de manera efectiva. Utilitzar i interpretar adequadament les proves diagnòstiques. Avaluar els resultats de l'aplicació del pla d'atenció i cures establert.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Establir una comunicació efectiva amb la dona, família i grups socials.

Competències específiques	Criteris de realització
Utilitzar estratègies i habilitats que permetin una comunicació efectiva amb la dona i la família. Comunicar-se de manera efectiva i treballar en xarxa amb grups socials (associacions de dones, associacions de pacients, mitjans de comunicació i altres).	Promoure un entorn favorable que faciliti la comunicació amb les dones, família i/o grups. Mantenir una actitud d'escolta activa, responnent a les seves preguntes i facilitant-los que expressin les seves preferències, dubtes i preocupacions, transmetent confiança i seguretat. Mostrar respecte pels valors i costums de la dona i la família. Utilitzar estratègies de comunicació que promoguin l'autoestima, autonomia i dignitat de la dona. Utilitzar les diferents tècniques d'entrevista. Fer servir habilitats de comunicació adequades per assessorar la dona en matèria de salut maternoinfantil, salut sexual, salut reproductiva i climateri. Utilitzar habilitats de comunicació requerides davant de situacions especials (comunicar males notícies, agressions, dol perinatal) i amb persones que presentin dificultats de comunicació i comprensió. Capacitar la dona perquè prengui decisions informades en matèria de salut sexual i reproductiva i en el climateri. Utilitzar habilitats de comunicació per relacionar-se amb els diferents grups socials. Utilitzar els mitjans de comunicació de manera efectiva.

- Comunicar-se de manera efectiva amb l'equip de salut, especialment amb tothom amb qui es comparteix un àmbit d'actuació.

Competències específiques	Criteris de realització
Treballar en equip en els diferents àmbits de l'atenció maternoinfantil i l'atenció a la salut sexual i reproductiva.	Comunicar-se de manera efectiva amb tot l'equip multidisciplinari que intervingui en l'atenció a la població en matèria de salut maternoinfantil, salut sexual, salut reproductiva i climateri. Participar activament en les sessions multidisciplinàries i unidisciplinàries del centre o àmbit relacionades amb l'atenció maternoinfantil, l'atenció a la salut sexual i reproductiva i el climateri. Reconèixer les competències de la resta de professionals de l'equip de salut. Mostrar capacitat de negociació per a la prevenció i resolució de conflictes dins l'equip.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Exercir l'especialitat de llevadora de manera ètica d'acord amb la legislació vigent i assumir la responsabilitat derivada de les seves actuacions.

Competències específiques	Criteris de realització
Desenvolupar una pràctica professional segons la legislació vigent. Exercir l'especialitat segons el codi ètic de la Confederació Internacional de Llevadores.	Identificar els aspectes legals que regeixen l'exercici professional i la pràctica clínica de les llevadores. Adequar les decisions i comportaments professionals als principis bioètics. Vetllar pel compliment dels preceptes legals i ètics de l'especialitat de llevadora. Participar de manera activa en els comitès relacionats amb aspectes ètics i legals de l'especialitat. Mostrar respecte pels valors, creences i costums de la dona, parella i família. Preservar la dignitat i la intimitat de la dona i la confidencialitat de la informació. Registrar amb rigor totes les actuacions que es deriven de l'atenció a la dona i família.

- Assessorar sobre la legislació vigent encaminada a protegir els drets de la dona i la seva família.

Competències específiques	Criteris de realització
Assessorar la dona sobre la legislació existent relacionada amb la salut sexual i reproductiva. Assessorar la dona sobre els drets laborals relacionats amb la maternitat. Realitzar assessorament i detecció en el camp dels drets de la dona i família.	Orientar la dona en els diferents tràmits legals relacionats amb l'àmbit d'actuació de l'especialitat. Identificar i assessorar la dona sobre la legislació vigent en matèria de salut sexual i reproductiva: maternitat, adopció, contracepció i interrupció de l'embaràs, reproducció assistida, delictes contra la llibertat sexual, violència de gènere, donació de cèl·lules mare i altres que es poguessin produir. Detectar situacions de risc relacionades amb infraccions de drets de la dona i el seu entorn. Identificar i utilitzar els protocols relacionats amb la defensa dels drets de la dona i el nen. Consultar o derivar la dona a altres professionals, quan calgui.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Gestionar les activitats i recursos existents en l'àmbit de l'atenció en salut maternoinfantil i l'atenció en salut sexual i reproductiva i climateri.

Competències específiques	Criteris de realització
Participar en l'organització dels serveis i programes de salut maternoinfantil, atenció a la dona i salut sexual i reproductiva i climateri, tant en atenció primària/comunitària com en atenció especialitzada/hospital. Participar en el diagnòstic de salut comunitària conjuntament amb l'equip de salut.	Identificar els models sanitaris a Espanya i les carteres de serveis que s'ofereixen a la ciutadania. Planificar les necessitats de recursos humans i materials dels serveis obstètrics i ginecològics, d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri. Participar en la coordinació entre els nivells assistencials: hospital maternoinfantil, atenció especialitzada i programes d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri, i atenció primària/comunitària. Participar en l'elaboració de programes específics en relació amb la salut de la dona. Participar activament en l'elaboració de protocols i altres documents dels serveis obstètrics i ginecològics i dels programes d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri. Participar en l'avaluació dels diferents programes i unitats de l'àrea obstètrica i ginecològica i de salut sexual i reproductiva i climateri. Elaborar indicadors d'avaluació dels programes de salut maternoinfantil, salut sexual i reproductiva i climateri. Utilitzar i elaborar els diferents sistemes de registre de les unitats obstètriques i ginecològiques i d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri. Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació com a eina assistencial i de millora de l'atenció de les dones i nounats. Participar en els plans de millora de la qualitat, a partir de l'evidència científica, en els serveis obstètrics i ginecològics i de salut sexual i reproductiva i climateri. Realitzar una gestió clínica basada en l'evidència. Conèixer i utilitzar els instruments d'accés al mercat laboral.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

- Emetre els informes necessaris i registrar de manera efectiva les activitats realitzades.

Competències específiques	Criteris de realització
Manejar i elaborar els diferents sistemes de registre de les unitats obstètriques i ginecològiques i d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri. Emetre els informes clínics de les unitats obstètriques i ginecològiques i d'atenció a la dona, salut sexual i reproductiva i climateri.	Registrar i emetre informes amb rigor de totes les actuacions que es deriven de l'atenció a la dona, nounat i família. Utilitzar els diferents sistemes de registre. Utilitzar les noves tecnologies de la informació en els sistemes de registre. Mantenir actualitzats els sistemes de registres relacionats amb l'àmbit de l'especialitat. Participar en l'elaboració dels nous sistemes de registre de documentació clínica en l'àmbit de l'especialitat de llevadora.

- Desenvolupar activitats docents dirigides a les mateixes llevadores i a altres professionals de la salut, així com activitats de recerca encaminades a la millora contínua de l'activitat professional i, per tant, del nivell de salut de la dona, del nounat i de la família.

Competències específiques	Criteris de realització
Fonamentar la pràctica clínica en els resultats obtinguts de la investigació científica i en la millor evidència disponible.	Identificar les bases i conèixer la utilitat de la pràctica clínica basada en l'evidència. Buscar i seleccionar documentació clínica específica de la seva especialitat. Utilitzar les principals bases de dades específiques per a la recerca d'informació rellevant. Llegir críticament documentació científica. Elaborar procediments, protocols i guies de pràctica clínica.
Generar coneixement científic.	Identificar els problemes d'investigació des de la seva pràctica clínica. Identificar línies prioritàries d'investigació en matèria de salut maternoinfantil i salut sexual i reproductiva i climateri. Dissenyar i desenvolupar projectes de recerca, especialment en relació amb l'àrea de la seva especialitat. Utilitzar metodologia d'investigació qualitativa i quantitativa. Dissenyar instruments per a la recollida de dades. Utilitzar programes informàtics d'anàlisi de dades qualitatives i quantitatives. Aplicar els principis ètics de la recerca científica.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

Difondre el coneixement científic.	Escriure treballs científics propis de la seva especialitat. Exposar i defensar eficaçment treballs científics propis de la seva especialitat. Transmetre a la població, de manera adaptada i intel·ligible, les troballes del coneixement científic.
------------------------------------	--

- Realitzar una pràctica clínica basada en l'evidència científica disponible i mantenir actualitzades les competències professionals.

Competències específiques	Criteris de realització
Responsabilitzar-se d'exercir l'especialitat de manera actualitzada. Realitzar una pràctica clínica basada en l'evidència científica disponible. Avaluar els propis coneixements, habilitats i actituds.	Detectar les pròpies necessitats d'aprenentatge. Participar activament en activitats de formació continuada i formació en servei. Participar activament en les sessions clíniques. Participar en proves i processos d'avaluació de les competències clíniques. Manifestar una actitud favorable a l'actualització permanent de la pràctica clínica segons l'evidència científica disponible.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

6.7. Competències específiques vinculades a activitats i llocs de realització

- Pel que fa a la formació clínica, les activitats que hauran de fer les llevadores residents s'han de correspondre amb els objectius formulats en cadascuna de les àrees i es desenvoluparan en les unitats d'atenció primària i hospitalària.

DIAGNOSTICAR I DUR A TERME EL CONTROL I SEGUIMENT DE L'EMBARÀS NORMAL.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	ACTIVITATS
Consulta de llevadora	Realitzar control prenatal. Entrevista i confecció d'històries clíniques.
ASSISTIR I SUPERVISAR L'EVOLUCIÓ DE LA MARE DURANT EL PUERPERI.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Unitat de puèrperes Consulta de llevadora Atenció domiciliària	Realitzar la valoració i assistència, supervisant el control i seguiment en el puerperi.
PARAR ATENCIÓ AL NOUNAT PER AFAVORIR ELS PROCESSOS D'ADAPTACIÓ I DETECTAR PRECOÇMENT LES SITUACIONS DE RISC. ASSISTIR I SUPERVISAR L'EVOLUCIÓ DEL NOUNAT DURANT EL PRIMER MES DE VIDA.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Unitat de puèrperes Consulta de llevadora Atenció domiciliària	Realitzar la supervisió, cura i reconeixement de nounats sans. Realitzar la valoració, assistència, control i seguiment de l'evolució del nounat sa.
PARAR ATENCIÓ A LA DONA GESTANT AMB PROBLEMES DE SALUT DURANT L'EMBARÀS.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Consulta de llevadora Unitat de gestants de risc Unitat de fisiopatologia fetal	Realitzar la valoració, assistència i cura de gestants de risc.
PROPORCIONAR EDUCACIÓ I ASSESSORAMENT AFECTIU I SEXUAL. PROPORCIONAR ATENCIÓ AFECTIVA I SEXUAL I CONTRACEPTIVA, I PREVENCIÓ DE CONDUCTES DE RISC EN JOVES.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	ACTIVITATS
Consulta de llevadora Comunitat	Dur a terme intervencions grupals d'educació sexual i reproductiva dirigides a dones i joves a la comunitat. Assessorar en matèria d'anticoncepció a dones, incloent-hi la contracepció d'emergència i la interrupció voluntària de l'embaràs. Atendre i assessorar de manera individual a joves en matèria de sexualitat i contracepció. Assessorar en matèria de prevenció de violència de gènere. Entrevista i confecció d'històries clíniques.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

REALITZAR PREVENCIÓ DE COMPORTAMENTS DE RISC I LA DETECCIÓ I ASSESSORAMENT EN LES ITS. PARTICIPAR I COL·LABORAR EN EL DIAGNÒSTIC I TRACTAMENT DE LES INFECCIONS GINECOLÒGIQUES I DE TRANSMISSIÓ SEXUAL	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Consulta de llevadora Consultes de ginecologia	Detectar ITS en dones i oferir-los assessorament. Entrevista i confecció d'històries clíniques.
DUR A TERME ACTIVITATS DE DETECCIÓ PRECOÇ DE CÀNCER DE COLL UTERÍ. COL·LABORAR EN LA DETECCIÓ DEL CÀNCER DE MAMA I GINECOLÒGIC. PARTICIPAR I COL·LABORAR EN L'ATENCIÓ A LA DONA AMB PROBLEMES GINECOLÒGICS.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	ACTIVITATS
Consulta de llevadora	Entrevista i confecció de la història clínica. Presa de mostres cervicals i vaginals per a citologia, exàmens en fresc, cultius i altres exàmens. Assessorament i cura de dones en matèria ginecològica.
PARTICIPAR I COL·LABORAR EN L'ATENCIÓ A LA DONA EN EL CLIMATERI.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Consulta de llevadora Consulta de ginecologia	Entrevista i confecció de la història clínica de salut reproductiva. Assessorament i cura de dones en matèria de climateri.
DUR A TERME PROGRAMES D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT EN L'EMBARÀS, EL NAIXEMENT I EL POSTPART.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	ACTIVITATS
Programa d'educació maternal Programa de postpart Grups de promoció de la lactància materna	Dur a terme el programa d'educació maternal, postpart i lactància.
DUR A TERME PROGRAMES D'EDUCACIÓ PER A LA SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA I EL CLIMATERI DIRIGITS A JOVES, DONES, COMUNITAT I GRUPS DE RISC.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA	ACTIVITATS
Centres de salut Comunitat Escola	Dur a terme intervencions grupals d'educació sexual i reproductiva dirigides a dones i joves en la comunitat. Participar activament en un programa sobre el climateri.
GESTIONAR LES ACTIVITATS I RECURSOS EXISTENTS EN L'ÀMBIT DE L'ATENCIÓ EN SALUT MATERNOINFANTIL I L'ATENCIÓ EN SALUT SEXUAL I REPRODUCTIVA I CLIMATERI.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Totes les unitats i consultes	Aplicar al llarg de la formació en tots els àmbits d'actuació de la llevadora.
ASSISTIR LA DONA EN EL PROCÉS DE PART.	
HOSPITAL	ACTIVITATS
Unitat d'urgències obstètriques Sala de parts	Assistir les parteres. Assistir en parts normals. Entrevista i confecció de la història clínica i partograma.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

RECONÈIXER I PRESTAR CURES AL NADÓ I, SI CAL, REALITZAR LA REANIMACIÓ IMMEDIATA.	
HOSPITAL	ACTIVITATS
Sala de parts	Realitzar la valoració, reconeixement i cures del nadó sa.
PARAR ATENCIÓ A LA DONA AMB PROBLEMES DE SALUT DURANT EL PART.	
HOSPITAL	ACTIVITATS
Sala de parts	Participar activament en l'atenció al part instrumentat o cesària.
PARAR ATENCIÓ A LA DONA AMB PROBLEMES DE SALUT DURANT EL PUERPERI.	
HOSPITAL	ACTIVITATS
Unitat de puèrperes	Realitzar la valoració, assistència, control, seguiment, cura i reconeixement de puèrperes.
DETECTAR PROBLEMES DE SALUT EN EL NOUNAT.	
HOSPITAL	ACTIVITATS
Unitat de nounats Unitat de puèrperes	Valoració i cura de nounats que necessiten cures especials.
DESENVOLUPAR ACTIVITATS DE RECERCA ENCAMINADES A LA MILLORA CONTÍNUA DE L'ACTIVITAT PROFESSIONAL I, PER TANT, DEL NIVELL DE SALUT DE LA DONA, DEL NOUNAT I DE LA FAMÍLIA.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Totes les unitats i consultes	Elaborar un projecte de recerca.
ASSESSORAR SOBRE LA LEGISLACIÓ VIGENT ENCAMINADA A PROTEGIR ELS DRETS DE LA DONA I LA SEVA FAMÍLIA.	
ATENCIÓ PRIMÀRIA / HOSPITAL	ACTIVITATS
Totes les unitats i consultes	Aplicar al llarg de la formació en tots els àmbits d'actuació de la llevadora.

7. Unitat Docent Multiprofessional d'Obstetrícia i Ginecologia

7.1. Marc legal

El Reial decret 183/2008, de 8 de febrer, pel qual es determinen i classifiquen les especialitats en Ciències de la Salut i es desenvolupen determinats aspectes del sistema de formació sanitària especialitzada, defineix en l'article 4 la unitat docent com el conjunt de recursos personals i materials pertanyents als dispositius assistencials, docents, d'investigació o de qualsevol altre caràcter que, amb independència de la seva titularitat, es considerin necessaris per impartir formació reglada en especialitats en Ciències de la Salut pel sistema de residència, d'acord amb el que estableixen els programes oficials de les diferents especialitats.

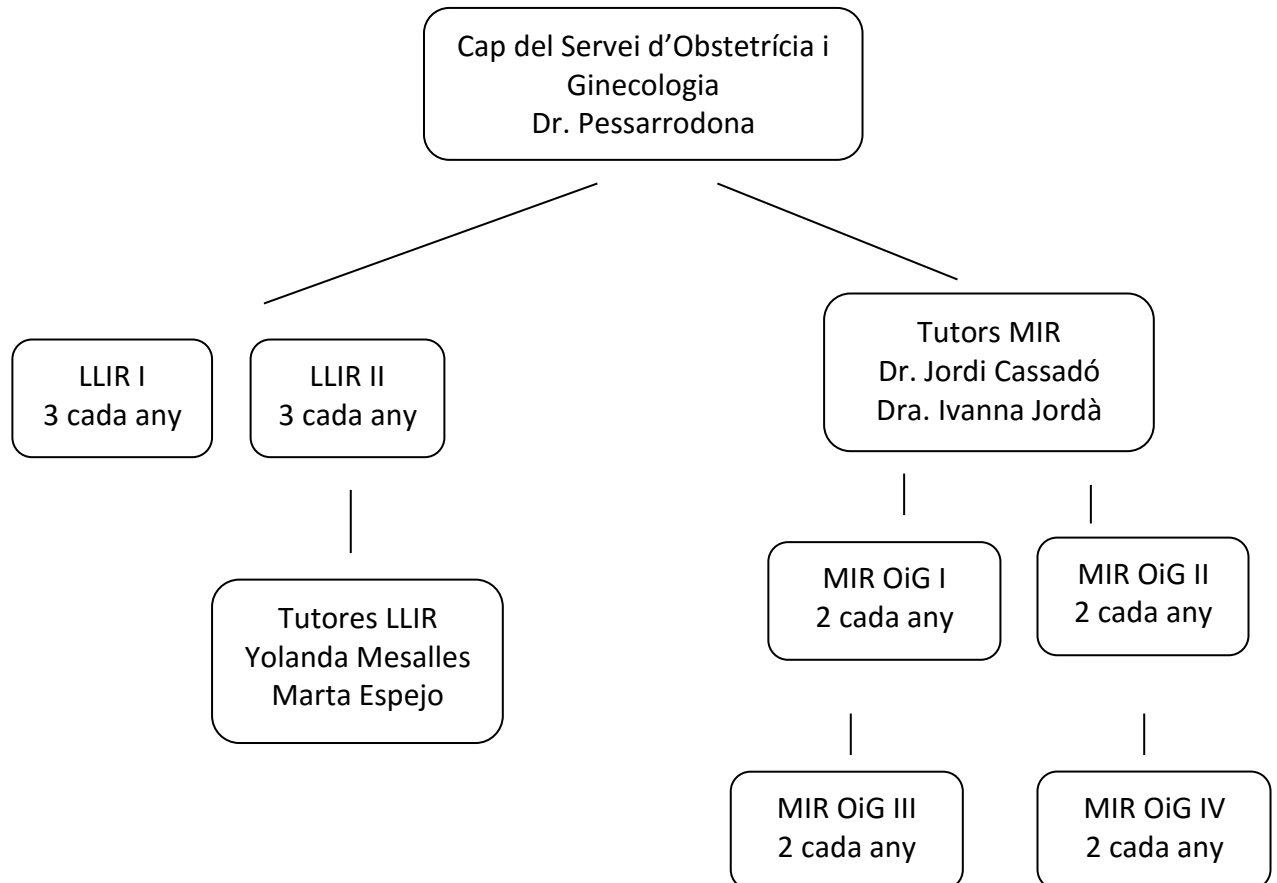
L'article 7.2 del reial decret estableix que es formaran a la mateixa unitat docent les especialitats que, tot i requerint per al seu accés diferent titulació universitària, incideixin en camps assistencials afins, i en aquest cas s'anomenarà *unitat docent multiprofessional* (UDM).

Les UDM han de complir els requisits d'acreditació comuns i els específics de les especialitats que s'hi formin.

Les comunitats autònomes han d'adscriure les UDM a les comissions de docència de centre o d'unitat, en funció de les seves característiques, del nombre de residents que s'hi formin i de l'àmbit assistencial on es faci majoritàriament la formació.

7.2. Unitat Docent Multiprofessional d'Obstetrícia i Ginecologia de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa, adscrita al Comitè de Docència de l'HUMT

Aquesta unitat docent té l'organigrama següent:

8. Subcomissió d'infermeria especialitzada

La subcomissió de docència de les especialitats d'infermeria és l'òrgan al qual correspon organitzar la formació especialitzada d'infermeria a la nostra entitat, vetllar per aquesta formació, supervisar-ne l'aplicació pràctica i controlar el compliment dels programes formatius de les diferents especialitats d'infermeria, així com coordinar aquesta formació amb la de grau i altres estades formatives que s'ofereixen al nostre centre.

Les funcions de la subcomissió són:

- Participar en tota l'activitat del Comitè de Docència en representació de la formació d'infermeria. La presidenta d'aquesta subcomissió serà vocal al Comitè de Docència.
- Participar en tota l'activitat del Comitè de Docència en representació de la formació d'infermeria, en la figura de la presidència d'aquesta subcomissió.
- Definir aspectes específics per a infermeria dins del pla d'acollida als nous residents.
- Elaborar i revisar els itineraris formatius i els plans de supervisió dels residents de les especialitats d'infermeria.
- Acreditar i reacreditar tutors internament.
- Realitzar l'avaluació formativa i sumativa anual i final.
- Aprovar els expedients de cada resident en finalitzar la seva formació.
- Potenciar els recursos docents com a vehicle de comunicació docent.
- Tramitar les rotacions externes i convenis a petició dels tutors i fer-los arribar al Comitè de Docència per a la seva aprovació.
- Decidir cada any l'oferta de places de formació que es convoquen per a l'any següent.
- Organitzar i gestionar les activitats de formació de les diferents especialitats d'infermeria.
- Consensuar i supervisar el compliment dels programes i plans de formació.
- Vetllar per la correcta formació del resident.
- Elaborar els informes sol·licitats pel Ministeri.

9. Tutors

L'UDM comptarà amb tutors acreditats en cadascuna de les especialitats que la componen, en nombre suficient per assegurar que cada tutor sigui responsable d'un màxim de cinc residents. Segons el que estableix l'article 11 del Reial decret 183/2008, el tutor és el primer responsable del procés d'ensenyament-aprenentatge del resident, de manera que mantindrà amb ell un contacte continu i estructurat, independentment de quin sigui el dispositiu de l'UDM en què es desenvolupi el procés formatiu.

10. Circuits que cal fer en els diferents dispositius docents

Formació teòrica: IES

	di	de	dj	dv	ds	du	di	dm	de	dj	dv	ds	du	di	dm	de	dj	dv	ds	du	di	dm	de	dj	dv	ds	du	di	dm	de	dj	dv	ds	du	
maig	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31				
0 dia																																			
nit																																			
juny				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
0 dia																																			
nit																																			
juliol					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0 dia																																			
nit																																			
agost			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
0 dia																																			
nit																																			
setembre				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
0 dia																																			
nit																																			
octubre					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0 dia																																			
nit																																			
novembre				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
0 dia																																			
nit																																			
desembre					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
0 dia																																			
nit																																			
gener			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
0 dia																																			
nit																																			
febrer				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29			
0 dia																																			
nit																																			
març				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
0 dia																																			
nit																																			
abril					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
0 dia																																			
nit																																			
maig			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
0 dia																																			
nit																																			

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva					
CAP Turó de Can Mates					
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Matí	8 a 14		8 a 14	8 a 14	8 a 14
Tarda			15 a 20		
CAP Rubí	8 a 12	8 a 14	8 a 20	8 a 20	8 a 20
CAP Terrassa Sud					
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Matí	8 a 14	8 a 14	8 a 14	8 a 14	8 a 14
Tarda		15 a 20		15 a 20	
CAP Rambla					
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
Matí	8 a 14	8 a 14	8 a 14		8 a 14
Tarda					15 a 20

	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
8-9 h	Sessió clínica	Sessió clínica	Sessió clínica	Sessió clínica	Sessió clínica
9-12 h	Esterilitat (Dra. Prada)	Incontinència (Dr. Cassadó)	9-12 h: Patologia mamària (Dra. Vallejo / Dra. Deu) 12-14 h: Patologia mamària (Dr. Barco)		Alt risc (Dra. Codina)
15-18 h		Colposcòpies (Dra. Jordà)		Colposcòpies (Dra. Bosch)	
				Ecografies	

11. Avaluació

1. Formativa

- Examen IES
- Portafoli
- Entrevistes periòdiques tutor-resident

2. Sumativa

Es realitzarà mitjançant informes oficials basats en la valoració dels períodes rotatoris i tal com indica el RD 183/2008 i la darrera modificació segons el BOE “Jueves 19 de abril de 2018” de la evaluación anual y final.

Avaluació de la rotació

Avaluació de cada rotatori maternitat / neonats / Consultes Externes / Primària / Paritori segons objectius de primer o segon any.

Avaluació anual

L' objectiu és avaluar els coneixements, habilitats i actituds de cada resident en funció de l' any de formació que estiguin cursant i que es basaran en el programa formatiu de la seva especialitat.

L'informe anual del tutor és l'instrument bàsic i fonamental per a la valoració del progrés anual del resident en el procés d'adquisició de competències professionals, tant assistencials, com de recerca i docència.

Metodologia de la evaluació anual: veure anexe 1

Avaluació final del període de residència

L'avaluació final es realitzarà als residents després de l'avaluació de l'últim any de residència i es durà a terme pel Comitè d'Avaluació de cada especialitat.

El Comitè d'avaluació decideix la qualificació final del resident basant-se en els resultats de les Avaluacions Anuals.

Es ponderaran les avaluacions anuals per al càlcul de l'avaluació final d'acord a la progressiva assumpció de les responsabilitats inherents a l'exercici professional de l'especialitat que el resident assumeix a mesura que progressa en la seva formació. Per calcular la mitjana ponderada s'utilitzaran els següents criteris:

Durada de l'especialitat	Any de formació	Ponderació de l'avaluació anual
2 anys	R1 40%	R2 60%

El Comitè d'Avaluació amb l'informe complet, atorgarà a cada resident una de les següents qualificacions: "positiva", "positiva destacada" o "negativa".

POSITIVA: quan el resident ha adquirit el nivell de competències previst al programa oficial de la seva especialitat, la qual cosa li permet accedir al títol d'especialista.
La mitjana de les qualificacions del resident està entre 5 i 7,5.

POSITIVA DESTACAT: quan el resident domina el nivell de competències previst al programa oficial de la seva especialitat i ha destacat per sobre de la mitjana dels residents de la seva especialitat, de la seva promoció o de promocions anteriors.
La mitjana de les qualificacions del resident és major de 7,5.

NEGATIVA: quan el resident no hagi aconseguit el nivell mínim exigible perquè pugui obtenir el títol d'especialista. No podrà avaluar-se negativament a aquells especialistes en formació que hagin obtingut una avaluació positiva en tots els anys del període de residència.
La mitjana de les qualificacions del resident és menor de 5.

En els documents d'avaluació del resident que sigui avaluat negativament ha d'estar acreditada la falta d'aprofitament i les mesures que el tutor hagi engegat per solucionar-les i la seva manca de resultat.

Les avaluacions anuals i finals es faran constar en els corresponents actes del Comitè d'Avaluació.

El comitè d'Avaluació ha d'informar el comitè de Docència del resultat de les avaluacions.

Es publicarà al tauler d'anuncis de docència, una nota perquè els residents en un termini de 10 dies poden consultar aquestes avaluacions a secretaria de docència.

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

El resultat de les avaluacions anuals i finals, positives i negatives, i en aquest últim cas si són recuperables o no recuperables, seran remeses al Registre Nacional d'Especialistes en Formació, en un termini de 15 dies.

12. Annexos

ANNEX 1

ESCALA DE QUALIFICACIÓ

A- ROTACIONS: 65%

Quantitativa (1-10) Qualitativa

1-2 Molt insuficient. Lluny d'assolir els objectius de la rotació. S'han d'indicar àrees de millora en l'apartat corresponent.

3-4 Insuficient. No arriba a tots els objectius de la rotació, però podrien aconseguir-se un període complementari de formació. Han de proposar àrees de millora en l'apartat corresponent i suggerir la durada del període complementari.

5 Suficient. Aconsegueix els objectius de la rotació.

6-7 Bé. Assoleix els objectius de la rotació, demostrant un nivell superior en alguns d'ells.

8-9 Molt bo. Domina tots els objectius de la rotació.

El 10 Excel·lent.

Molt alt nivell d'acompliment, pel que fa als objectius de la rotació.

Només arriben a aquesta qualificació un nombre limitat de residents. Es valorarà d'acord amb l'experiència del col·laborador docent amb els resultats de la promoció o amb altres promocions anteriors de residents, qualificats com a molt bo.

NA No s'aplica d'acord amb els objectius plantejats.

B - sumatori ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES 10%

C- QUALIFICACIÓ DEL TUTOR: 25%

Quantitativa (1-10) Qualitativa

Infermeria Obstètrica i Ginecològica	
Itinerari formatiu	Novembre 2018

1-2 Molt insuficient. Lluny d'assolir els objectius anuals. S'han d'indicar àrees de millora en l'apartat corresponent.

3-4 Insuficient. No arriba a tots els objectius anuals, però podrien assolir amb un període complementari de formació. Han de proposar àrees de millora en l'apartat corresponent i suggerir la durada del període complementari.

5 Suficient. Aconsegueix els objectius anuals

6-7 Bé. Aconsegueix els objectius anuals, demostrant un nivell superior en alguns d'ells

8-9 Molt bo. Domina tots els objectius anuals.

El 10 Excel·lent. Molt alt nivell d'acompliment durant l'any formatiu.

Només arriben a aquesta qualificació un nombre limitat de residents. es valorarà d'acord amb l'experiència del tutor amb els resultats de la promoció o amb altres promocions anteriors de residents, qualificats com a molt bo.